

Vergaderjaar 2023–2024

36 410 IX

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) en de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2024

Nr. 38

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 december 2023

Het is mij een genoegen uw Kamer de Outlook 2024 aan te bieden, het jaarbericht van het Agentschap van de Generale Thesaurie van het Ministerie van Financiën.

De Outlook is de jaarlijkse Engelstalige publicatie van het Agentschap, waarin informatie is opgenomen over de Nederlandse staatsschuldfinanciering voor (potentiële) investeerders en andere geïnteresseerde partijen. Naast een terugblik op de financiering van de staatsschuld in 2023, bevat de Outlook 2024 een beschrijving van de geschatte omvang en de totstandkoming van de financieringsbehoefte van de Nederlandse Staat voor 2024 en een overzicht van de manier waarop het Agentschap van plan is deze in te vullen. Verder bevat de Outlook 2024 onder andere details over het renterisicokader van het Agentschap en de selectie van Primary Dealers. Dit zijn de financiële instellingen die voor 2024 zijn aangesteld voor de afname, promotie en distributie van Nederlandse staatsleningen.

Uitvoering financieringsplan 2023

2023 was een bewogen jaar, ook voor het Agentschap. In de Outlook 2023 werd aangekondigd dat de – door onzekerheid omgeven – financieringsbehoefte voor 2023 € 100 miljard zou bedragen. Hiervan zou het Agentschap rond de € 50 miljard op de kapitaalmarkt (langlopende leningen) financieren met de uitgifte van staatsobligaties (*Dutch State Loans*). Gedurende het jaar is de inschatting van de financieringsbehoefte gedaald, onder andere door hoger dan geraamde belastinginkomsten en lagere uitgaven aan het prijsplafond voor energie. In het vierde kwartaalbericht heeft het Agentschap een schatting van de financieringsbehoefte voor 2023 van € 74,9 miljard gecommuniceerd. Het beroep op de kapitaalmarkt is daarom gedurende het jaar bijgesteld naar € 46 miljard.

Het Agentschap is erin geslaagd om haar financieringsbehoefte te vervullen binnen het vastgestelde renterisicokader. De afgelopen jaren heeft het Agentschap ingezet op het verlengen van de gemiddelde looptijd van de staatsschuldportefeuille naar minimaal 8 jaar uiterlijk eind 2025. Gedurende 2023 is de gemiddelde looptijd gestegen van 8,1 jaar eind 2022 tot naar verwachting 8,5 jaar eind 2023. Het renterisicobedrag – het gedeelte van de staatsschuld waarover binnen 12 maanden de rente opnieuw moet worden vastgesteld – is ruim binnen de doelstelling van 25% van de staatsschuld gebleven. Eind 2023 bedraagt het renterisicobedrag naar verwachting 15,0%.

Financieringsbehoefte 2024

Voor 2024 raamt het Agentschap de financieringsbehoefte op € 75,7 miljard. Vanwege verschillende factoren die invloed hebben op de overheidsfinanciën, zoals de gevolgen van inflatie voor inkomsten en uitgaven van het Rijk en de komst van een nieuw kabinet, blijft deze raming onzeker. De financieringsbehoefte bestaat voor het grootste deel uit herfinanciering van bestaande schuld die in 2024 afloopt, te weten € 32,8 miljard op de kapitaalmarkt en een geschatte € 24,4 miljard op de geldmarkt. Het geraamde begrotingstekort van € 18,5 miljard voor volgend jaar is de derde en laatste component van de financieringsbehoefte.

Het Agentschap is voornemens de financieringsbehoefte in 2024 in te vullen door een beroep van rond de € 40 miljard (nominaal) op de kapitaalmarkt te doen. De financiering op de kapitaalmarkt wordt als volgt ingevuld:

- 1) een nieuwe 10-jaars staatsobligatie met een looptijd tot juli 2034, voor ongeveer € 12 miljard;
- 2) de heropening van de staatsobligatie met een looptijd tot januari 2054 voor ongeveer € 5 miljard; en
- 3) de heropening van de groene staatsobligatie met een looptijd tot januari 2044 voor ongeveer € 4 miljard;
- 4) de heropening van de staatsobligatie met een looptijd tot januari 2030 voor ongeveer € 4 miljard.

Een substantieel gedeelte van het beroep op de kapitaalmarkt, ongeveer € 15 miljard, is nader in te vullen. Het Agentschap heeft de mogelijkheid om bestaande leningen te heropenen of meer uit te geven in de nieuwe staatsobligaties. Hiermee behoudt het Agentschap flexibiliteit om in te spelen op de vraag van investeerders gedurende het jaar.

De resterende financieringsbehoefte zal worden ingevuld met kortlopend schuld papier op de geldmarkt, voornamelijk met *Dutch Treasury Certificates* en indien nodig met nog flexibeler schuld papier zoals *Commercial Paper*. Mocht de financieringsbehoefte significant stijgen of dalen, dan kan het Agentschap besluiten het beroep op de kapitaalmarkt of de geldmarkt te verhogen of te verlagen.

Dealersselectie 2024

Tijdens het Outlookevenement presenteert het Agentschap de selectie van partijen die in 2024 als dealers gaan optreden voor de financiering van de Nederlandse staatsschuld. De selectie van dealers vindt onder meer plaats op basis van de door geïnteresseerde partijen aangeleverde «business-plannen» en hun eventuele eerdere prestaties.

Voor 2024 zijn alle huidige partijen opnieuw geselecteerd als Primary Dealer. Primary Dealers nemen Dutch State Loans (DSL's) en Dutch

Treasury Certificates (DTC's) af. Het gaat om ABN Amro, Bank of America, Barclays, Citigroup, Goldman Sachs, HSBC France, Jefferies, JP Morgan, Natixis, NatWest Markets, Nomura, Nordea en Rabobank.

Het Agentschap heeft tevens een nieuwe partij aangesteld als Commercial Paper Dealer: Bank of America. De geselecteerde groep voor commercial paper bestaat daarmee in 2024 uit ABN AMRO, Bank of America, Barclays, Bred Banque, Citi, ING Bank, JP Morgan, NatWest en Rabobank.

Tweejaarlijkse evaluatie van het renterisicokader

Als onderdeel van de reguliere evaluatiecyclus heeft het Agentschap in 2023 een tweejaarlijkse interne evaluatie uitgevoerd van het renterisicokader. In 2025 zal het beleidskader van artikel 11 in zijn volledigheid worden doorgelicht. Op basis van de interne evaluatie heeft het Agentschap besloten om de risico-indicatoren voor het renterisico onveranderd te laten. De indicatoren zijn:

- de gemiddelde looptijd van de schuld (inclusief swaps), met als doelstelling een gemiddelde looptijd van minimaal 8 jaar in 2025. De gemiddelde looptijd zegt iets over de afruil tussen kosten en risico op de lange termijn. Naar aanleiding van eerdere evaluaties in 2019 en 2021 heeft het Agentschap deze doelstelling verhoogd en specifieker gemaakt om de destijds lage rentes voor langere tijd vast te leggen en zodoende meer budgettaire zekerheid te creëren. De rentes zijn sinds 2021 echter significant gestegen. Tegelijkertijd is het verschil tussen de rentes voor korte en lange looptijden, de zogeheten termijnpremie, sinds 2021 verder afgenomen. Het Agentschap heeft onder deze omstandigheden besloten de doelstelling hetzelfde te houden.
- het renterisicobedrag (RRB) over een periode van 12 maanden, met als doelstelling een maximaal RRB van 25% van de schuld. Het RRB is dat deel van de schuld (inclusief swaps) waarover de rente binnen 12 maanden opnieuw moet worden vastgesteld. Deze indicator zegt iets over de afruil tussen kosten en risico op de korte termijn. Ook voor deze indicator wordt de doelstelling van 25% behouden, omdat het een adequate balans biedt tussen de risico en flexibiliteit en omdat het doel in lijn is met het Europees gemiddelde.

Meer details over de financiering van de staatsschuld vindt u in de Outlook 2024 in de bijlage. U kunt deze ook raadplegen op de website van het Agentschap, www.dsta.nl.

De Minister van Financiën,
S.A.M. Kaag